

Genesis 3:7-13

mn vers 9 “en de HEERE God riep Adam en zei tot hem: ‘Waar zijt gij’”

God roept de mens

1 wat we daarvoor zien

2 wat we daarin horen

3 wat we daarmee doen

Gemeente,

Een uur voor kerktijd luiden de kerkklokken. En je kunt daarvan maken dat die roepen: ‘kom, kom.’ Straks begint de kerkdienst en zal het Evangelie klinken. Iedereen is welkom. Daarom luiden de klokken van tevoren. Hier, in Genesis 3 vers 9 luiden ook klokken. Adventsklokken. Straks zal het Evangelie klinken in vers 15: ‘Ik zal vijandschap zetten.....’. En daarom luiden tevoren de Adventsklokken: kom, kom. Iedereen is welkom om het Adventsevangelie te horen. Vanavond luiden deze Adventsklokken om ons te roepen. Kom, kom tot de Heere. En we zien wat daaraan vooraf gaat.

1 wat zien we daarvoor

Satan heeft gelogen en bedrogen. Hij doet nooit anders. Hij heeft een halve waarheid gesproken. Adam en Eva jullie zullen als God worden, en kennen het goed en het kwaad. Dat klonk mooi. Worden als God, zo hoog. Het goed en kwaad kennen, zelf bepalen en beslissen. Maar hij vertelt altijd een halve waarheid. Dus een hele leugen. Hij laat alleen de voorkant van de medaille zien. De achterkant verzwijgt hij, houdt hij weg. Want als God zijn is helemaal niet geoorloofd. Integendeel. Dat is opstand. Dat komt ons niet toe. Dat is gruwelijke overmoed. En het goed en kwaad kennen, is maar de helft. Adam en Eva kwamen nog meer te weten: ze voelden zich ongelukkig, kregen een slecht geweten. Zo doet satan nog steeds. Hij spiegelt iets moois, fijns, lekkers voor. Maar hij verzwijgt dat het je niet toekomt, niet geoorloofd is. En hij verzwijgt dat je er een slecht geweten, een naar gevoel, een kater aan overhoudt. Hij verzwijgt dat je uiteindelijk een eeuwige kater overhoudt. Satan liegt. Altijd. Wie ervoer het nooit? Dat je een bittere nasmaak overhoudt, een slecht geweten, een naar gevoel. Wie ervoer het nooit dat hij je erin wilt laten lopen?

Net als Adam en Eva. Satan had het zo mooi voorgespiegeld, maar ze komen te weten dat ze naakt zijn. (vs 7) Ze schamen zich. En dat

was voorheen niet. Twee vers 25: en zij waren beiden naakt en zij schaamden zich niet. Nu wel. Het schaamtegevoel is ingetreden. Dat moet ook wel. Want ze hebben hun sexuele verlangens niet meer onder controle. Voor de zondeval waren sexuele verlangens als licht. Je kunt zelf bepalen of je het aandoet of niet. Eén druk op de knop en het gaat aan, één druk op de knop en het is direct weer uit. Om in het huwelijk samen te genieten. Maar na de zondeval zijn sexuele verlangens als een smeulend vuur. Dat heb je niet onder controle. Als het voedsel krijgt ontvlamt het en probeer het dan maar eens uit te krijgen. Daarom hebben we nu schaamtegevoel. Om te bedekken de lichaamsdelen die de sexuele verlangens voedsel geven en laten branden. Om te bewaren tegen brand. Uitslaande, oncontroleerbare brand. Daarom moet je daar ook naar luisteren naar je schaamtegevoel als je je kleedt. Om geen brand te laten ontstaan bij een ander. Je gaat tegen God in als je je schaamtegevoel niet volgt. Daarom moet je ook desnoods de andere kant opkijken als man, als jongen. Anders ontvlamt het vuur en zie het dan maar eens uit te krijgen.

Dat schaamtegevoel geeft dus aan: er is iets misgegaan. We leven niet meer in het paradijs. De zonde is gekomen. De behoefte om ons te kleden is een signaal, elke ochtend weer: er is iets gebeurd. Wij hebben gezondigd. Wij hebben naar satan geluisterd. Wie denkt daaraan als hij zich aankleedt? Wie hoort die bel rinkelen? Die bel die aangeeft: je hebt naar satan geluisterd. Je hebt je van God afgekeerd! Of zijn wij doof voor die bel geworden?

Adam en Eva voelen het nog aan. Dit is anders dan voorheen. Er is iets gebeurd. We hebben naar satan geluisterd, we hebben overtreden, we hebben het paradijselijke verscheurd. De harmonie met God is weg. We hebben het contact gebroken. Wat moet je dan doen? Als je nood voelt, als je onrustig bent van binnen? Wat moet een mens dan doen? Roepen. Ja. Roepen tot God. Wat doen Adam en Eva? Roepen ze tot God? Schreeuwen, smeken ze: keer weder, zoek ons, ontferm U. Help ons, want wij vergaan? Nee!

Ze maken zich schorten van vijgebladeren. Ze lossen het op buiten God om. Ze proberen het op te lossen buiten God om. Op hun eigen manier. Zodat ze weer een beetje een goed gevoel krijgen en zich op hun gemak voelen. Je doet wat beter je best hiervoor en je geeft wat extra daarvoor. Om weer een beetje een goed gevoel te krijgen en je geweten te sussen.

Dan, vers 8, komt God eraan. Ze hoorden Zijn stem, eigenlijk, Zijn geluid. God wandelt door de hof en ze horen bomen en struiken bewegen. God komt eraan. En wat doen ze? Komen ze naar God toe? Als verloren zonen en dochters: Vader, we hebben gezondigd tegen de

hemel en voor u? Keren ze terug? Nee. Adam verbergt zich met Eva in de bomen en struiken. In plaats van naar God toe te gaan, gaan ze van God weg. In plaats van zich aan Hem te vertonen, kruipen ze voor Hem weg. In plaats van zich te laten vinden, verbergen zij zich. Waarom? Omdat zij vrezen, zeggen ze in vers 9. Omdat ze bang zijn. Bang voor God. Bang voor de ontmoeting met God. Daarom verborg ik mij. De angst brengt hen niet naar God toe, maar van God af. En die angst is er. Op de bodem van ieder mensenhart is angst. Angst voor God en voor de ontmoeting met God: het sterven.

Maar wat doet u met die angst? Wat doe je daarmee? Naar God toevluchten, of: je verbergen achter de struiken. Proberen die angst weg te werken. Kwijt te raken. Je te verbergen achter de bomen van je drukke leven, je sociale contacten, altijd klinkende muziek. Die angst kwijt te raken, je te verbergen. Niet aan denken, ontwijken, ontlopen die ontmoeting met God in het sterven. De angst voor God en het sterven doe je jezelf verbergen en storten in een struikgewas van drukte en lawaai. Ontwijken. Wat is dat anders dan je ogen dicht doen op weg naar de botsing? Helpt dat?

Of: is er zelfs dat niet meer? Zijn we zo beïnvloed door de cultuur dat we geen schaamtegevoel meer hebben en geen angst voor de dood? Geen schaamtegevoel. Je laat rustig in je bloes of t-shirt kijken zonder spoor van schaamte. Je laat onder je rok kijken zonder spoor van schaamte. Alle bellen zijn uitgezet. Zo beïnvloed door de cultuur dat we geen angst voor de dood hebben. Buiten Jezus en vergeving om, geen angst voor het sterven. Je hoort het om je heen in de cultuur: als het mooi geweest is, stap ik er rustig uit. Sterven is de vriend die komt als alle vrienden je verlaten. Sterven is de punt achter de zin van het leven. Onze cultuur kent geen doodsangst meer. En in hoeverre sijpelt dat ook gemeente binnen, ons hart binnen?

Het is stil. Niemand roept. Onze cultuur niet. Adam en Eva niet. Mensen verbergen zich, en lossen op hun eigen manier alles op. Niemand roept. Het is dood-stil.

2 wat horen we erin

Hoor! Klokken luiden. Adventsklokken. Kom, kom. Welkom. Het Evangelie zal klinken. Adventsklokken luiden: "Waar zijt gij?" Wat horen wij daarin?

Hierin horen wij Gods zondaarsliefde. Zoals die verwoord is in artikel 17 van de NGB. Wij geloven dat onze goede God, door Zijn wonderlijke goedheid en wijsheid, ziende dat zich de mens alzo in de lichamelijke en geestelijke dood geworpen had Zichzelf begeven heeft

om Hem te zoeken, toen hij al bevende voor hem vlood en heeft hem getroost, belovende hem Zijn Zoon te geven.

Want ga eens na, wat was er gebeurd? De zondeval. God was zo goed geweest, had Adam van alles voorzien. En deze goede God hadden zij gekrenkt en gewantrouwd, leugenaar geacht. God was hun Schepper. Alles, alles kwam uit Hem. En zij waren schepsel. En ze kwamen in opstand, staatsgreep, majesteitsschennis. En Gods prachtige kunstwerk, de schepping, was verwoest, geruineerd. Adam en Eva en wij, we zijn in zonde gevallen, maar geen slachtoffers, ongelukkigen, maar overlopers, landverraders. En Adam vlucht weg. Verbreekt het contact.

Maar God roept! God gaat hem zoeken. De oorsprong daarvan ligt niet op aarde, niet in de mens, maar in de hemel, in God. Want daarin is in de hemel wat voorafgegaan. Deze klokken komen uit de hemel. Uit de eeuwigheid, uit Gods hart. Toen voor de grondlegging der wereld de Vader vroeg: Wie zal heengaan om de schuld der wereld te dragen? Om gerechtigheid te verwerven? Om de grondslag te leggen voor een nieuwe hemel en nieuwe aarde? Om Mijn uitverkorenen te verlossen en zalig te maken? Wie zal gaan? En toen zei de Zoon: Ik zal gaan, Zie, Ik kom o God om Uw wil te doen. Dat is eraan voorafgegaan. En vandaaruit klinkt Gods stem die zoekt en roept: waar zijt gij? En die straks zal zeggen: Ik zal het zaad geven dat de kop van de slang vermorzelen zal. Evangelie. Van daaruit zoekt God contact. Hij zoekt contact. Met u, met jou.

Want met wat voor Adam zoekt God contact? Een Adam die God zoekt? Die tot God roept? Die schuld belijdt en smeekt om genade? Nee! Met een Adam, die niet roept, maar het zelf oplossen wil, die niet naar God toekomt, maar zich verbergt voor God, die straks de schuld zal afschuiven op Eva en Eva op de slang. Zoekt God bekeerde mensen, berouwvolle mensen, zoekende mensen? Nee, Hij zoekt ook u, ook jou. Ik wil u terughebben. Hij zoekt u, jou.

Als je daar weet van kreeg, dan is het zo'n wonder. Heere, dat U zocht. Iemand die U niet zocht. Dat U riep, iemand die niet naar U riep. Het is waar: Ik ben gevonden door die Mij niet zochten, en Ik heb geantwoord die naar Mij niet vroegen.

Daar komt de doop vandaan, de kinderdoop. God is de Eerste. Hij zoekt het verlorene, het zich verbergende, het niet roepende. Daar komt de kinderdoop uit op. Op je naam gezet en genoemd: jou zoek Ik, jou roep Ik. Kom, kom. Adventsklokken luiden als de Doop bediend wordt.

Daar komt de groet vandaan in de kerkdienst: Genade zij u en vrede. Helemaal aan het begin. Voor alles van ons uit. Als je de kerk

binnenkomt. Schuldig, maar zonder schuldbesef. Niet roepend en smekend, niet vluchtend tot God, maar je hebt je weer verborgen in het struikgewas van drukte en doorhollen en je zelf voorbijhollen en niet denken aan de dood en het sterven aan God. Genade zij u en vrede. Ik wil u terughebben. Adventsklokken luiden als de groet klinkt.

Waar zijt gij? We horen daarin zoekende liefde. Die contact zoekt. Vergelijk het met een huwelijk waarin man en vrouw niks meer tegen elkaar zeggen. Er is wat voorgevallen en ze doen allebei wat ze moeten doen. Alles gebeurt, maar in ijzige stilte. Er is geen contact. Totdat de één weer gaat praten en contact zoekt. Waar ben je. Zo zoekt God weer contact. Hij als Eerste. En als je dat ziet, dan moet je zelf ook maar de eerste zijn als er wat is voorgevallen. Je kan natuurlijk zeggen: ja, maar het is zijn fout, hij heeft de meeste schuld, dan met hij als eerste over de brug komen. Hoe ligt dat hier in Genesis 3? Bij wie lag de schuld? Heeft God gewacht totdat Adam over de brug kwam? God kwam als Eerste. Wie daarvan weet heeft, die zal ook zelf als eerste over de brug komen. Ook al ligt de meeste schuld niet bij mij maar bij die ander. Als eerste over de brug komen. Dat leer je van Hem.

We horen daarin zoekende liefde. En tegelijk: ontdekkende waarheid. Waar zijt gij? Dat is een dagvaarding. Dat is een oproep tot eerlijkheid en oprechtheid. Tot schuldbelijdenis. Want God is oprecht en waarachtig. En daarom gaat het Hem om oprechtheid en waarachtigheid. Waarheidsvinding. En daarom komt Zijn zoekende liefde tegelijk met ontdekkende waarheid naar ons toe. Die liggen altijd dooreengestengeld. Het koord waarmee de Heere je tot Zich trekt heeft twee strengen: zoekende liefde en ontdekkende waarheid. Zo trekt Hij zondaren tot Zich.

3 wat doen we ermee

Wat doen wij ermee? Wat doet Adam ermee? Waar zijt gij? Vers 10. Ik vreesde want ik ben naakt. Dat is een halve waarheid. Ja, ik ben naakt, ik heb gemerkt dat ik naakt ben. Maar hoe komt dat? Dat is dat kind dat zijn handen en knien open heeft liggen en bloeden en moeder vraagt: wat is er gebeurd? Ja, ik ben gevallen met de fiets. En je zegt er niet bij: ik reed met losse handen of ik wilde op één wiel fietsen. Je vertelt een halve waarheid, waarmee je buiten schot wilt blijven. Dat ligt ons wel hé. Als God roept en vraagt: hoe is het? Ja, ik kan slecht luisteren naar de preek, ik kan me moeilijk concentreren als ik bid, het is doods en lauw. Maar je zegt er niet bij: ik ging zaterdagavond te laat naar bed. Ik heb heel de avond me druk gemaakt om sport en film. Ik heb mijn stille tijd verzuimd voor werk en opleiding of sociale contacten. Ik kijk stiekem films die me verslaafd maken. Je zegt wel hoe het is, maar je verzwijgt waar dat door gekomen is.

En dan, dan legt het als het ware in de mond in vers 11: heb je soms gegeten van de boom van welke Ik u gebood dat ge daarvan niet zou eten? Het is als een moeder op de rand van het bed bij haar zoon. Dat fiets ongeluk gehad, of auto-ongeluk. En dan zegt moeder 's avonds op de rand van het bed: jo, heb je soms te hard gereden? Je hoeft het niet een heel verhaal te houden, maar als het zo is, zeg dan allen maar ja. Of: je hoeft het niet eens te zeggen, maar als zo is, knik dan maar. En ze zegt erbij: echt we zullen je er niet om afwijzen. Ze legt de schuldbelijdenis ahw in je mond. Hebt ge van die boom gegeten...? De vrouw die heeft mij gegeven. Heb jij dan gegeten Eva? De slang.

Nog ontwijken. Nog niet eerlijk erkennen. Ja, maar..... Bent u daar ook zo goed in? Dat ligt ons wel. Naar mensen toe, naar God toe. Als het dan niet meer te ontkennen valt, als het net zich dan sluit: ja, maar..... Ja, maar kijk eerst eens naar jezelf. Ja, maar..... anderen doen het nog wel erger, die zou ik eerst maar aanpakken. Naar God toe, ja, maar ik had het zo moeilijk, ze doen het allemaal, in deze tijd kun je haast niet anders.... Ja, maar..... een draaikolk naar beneden zagen we: eerst niet roepen, zelf proberen op te lossen. Dan: zich verbergen, niet aan denken aan God en sterven. Dan: halve waarheid vertellen. Dan: afschuiven, ja, maar..... Welk mens is er vreemd aan? Welke zondaar herkent het niet? Ik leg het u van Godswege maar in de mond: verzwijgt u soms ook zo makkelijk uw schuld? Knik maar, dat is genoeg.

Wat een verschil! Wat een verschil met Hem. Jezus in Gethsemané. De hof van Eden daar is Adam en God zoekt hem om hem te behouden. De hof van Gethsemané en daar is de 2e Adam en God zoekt Hem om Hem te straffen. God zocht Hem. Door middel van soldaten en Judas. Om Hem te arresteren. Onder Zijn toorn te leggen, mee te laten nemen tot de bodem van de hel. En voor ze kunnen zeggen iets, klinkt het: Wien zoekt gij. Jezus! Ik ben het. Hij verbergt Zich niet. Hij draait er niet omheen en verzwijgt niet. Ik ben het. Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan. Ik ben het! Hij laat zich vinden en in Gods handen vallen. Handen die zullen straffen, die zullen slaan, die zullen wegstoten, die zullen dompelen in de vloek der wet en de hitte van de hel. Maar Jezus komt tevoorschijn en verbergt Zich niet.

Daarom is het voor ons precies andersom. Toen Jezus tevoorschijn kwam werd Hij weggestoten, veroordeeld. Als zondaren tevoorschijn komen worden wij aangenomen, vrijgesproken. En Adam en wij zijn van nature zo de kennis van God kwijt dat wij denken: als wij maar kunnen ontwijken en ontlopen, dan zijn we nog goed af. Maar het is precies andersom als bij de politie. Kijk, bij de politie, justitie is het: als je ontkent word je vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs. Als je erkent dan wordt je veroordeeld en de strafmaat bepaald. Maar de

Adventsklokken leren ons: bij God is het precies andersom. Als je ontkent en verzwijgt dan wordt je gestraft, dan zul je eens roepen: heuvelen valt op ons en bergen bedekt ons. Maar wie erkent en belijdt, die wordt aangenomen en vrijgesproken. Mens, waar zijt gij? Erken toch je schuld. Ik wil die vergeven, Ik wil die verzoenen om Jezus wil. Erken toch en je hoeft niet bang te zijn. Belijd toch en dan valt mee, eeuwig mee. Eens zul je wel moeten, voor Mijn rechterstoel, maar dan fataal. Doe het dan toch nu. Wie nu erkent, belijdt die wordt vrijgesproken, vindt barmhartigheid en genade. Zou je dan niet belijden, erkennen. Onder deze God en Zijn Adventsklokken smelt je verzwijgen, je afschuiven weg, en het komt eruit: Heere, ik ben het, ik ben schuldig, ik en Adam, ik ben Eva. Heere, laat het me maar zien, ontdek me en leer me. Opdat ik mag belijden en vergeving zal ontvangen. Onder deze God smelt je verschansing weg en je word oprecht, goudeerlijk, voor deze goede God, die je ontdekt omdat Hij je hebben wil, terughebben wil. Zo krijgt God u weer terug. En zo krijgt een zondaar God weer terug!

Waar zijt gij? Zo roept God telkens weer. Zo gaat het heel het geloofsleven door. Waar ben je? Want je bent niet meer waar Ik u gesteld had, gebracht had. Op de hoogte van de eerste liefde, in de teerheid na die goede avondmaalsdienst, in de zekerheid en vurigheid na die preek. Waar ben je nu? Je bent niet meer daar waar Ik je gebracht had. Waar zijt gij? Erken het maar weer, Heere, ik ben ver van u af, ik ben weer onzeker en lauw, en dat komt Heere, omdat ik U verlaten hebt, gezondigd heb, verzuimd heb, nagelaten heb. Erken het toch, want Hij vergeeft menigvuldig. Zo trekt Hij weer tot Zich.

De klokken luiden: kom, kom. Welkom.

Amen